

Državni izpitni center

P 0 5 3 A 1 0 1 1 3

ZIMSKI ROK

SLOVENŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Četrtek, 9. februar 2006

POKLICNA MATURA

IZPITNA POLA 1

Nal.	Rešitve	Točkovanje	Točke
1.	a	1	1
2.	predstavitev kraja	1	1
3.	Po smislu, npr.: <i>Köln / Köln, mesto, vredno obiska / Gremo v Köln/Obiščimo Köln/Silvestrujmo v Kölnu / Življenje v Kölnu/Noro dogajanje v Kölnu</i> V naslovu mora biti uporabljena beseda <i>Köln</i> . Vrednotimo vsebinsko ustreznost naslova.	1	1
4.	Irena Kan Oni/reviji (časopisu) Ona; 30. 12./decembra 2003 Upoštevamo tudi: torkovi prilogi Dela Napačno: (v) oni Irene Kan/novinarke/avtorice (besedila)/(iz arhiva) v osebni lasti	4 pravilni odg. = 2 3 ali 2 pravilna odg. = 1	2
5.	kam neki bi se podali na jutrišnji najdaljši in morda tudi za vas najbolj nori dan v letu	1 = ustrezen podatek 1 = izpis celotnega stavka (Če kandidat izpiše le del stavka ali več kot stavek oz. če izpiše stavek z napakami, dobi le točko za ustrezen podatek.)	2
6.	Po smislu, npr.: – tisti, ki jih zanima arhitektura/umetnost/ zgodovina / tisti, ki jih zanimajo stare cerkve / ljubitelji znamenitosti Upoštevamo tudi: romarji/verniki – ljubitelji (klasične/tradicionalne in sodobne) glasbe; ljubitelji glasbe in prirediteljev Upoštevamo tudi: Namenjen je skupini bralcev, ki radi hodijo na tovrstne koncerte in prireditve. – (navdušeni) nakupovalci / tisti, ki varčno/premišljeno kupujejo / ljubitelji nakupov Odgovori so lahko tudi v dajalniku.	1 1 1	3
7.	Po smislu, npr.: • je odprt in neobremenjen/ni nestrpen • je raznovrsten/svetovljanski/svet v malem • so v starem mestnem jedru številni lokali, klubi, pivnice/kar v 24 pivnicah ponujajo pristno kölnsko hrano, pijačo in zabavo/ponuja zabavo Upoštevamo tudi: ima bogato zgodovinsko preteklost/je glasbena prestolnica Nemčije in znan po bogatem programu/ima vsako leto razposajen karneval/lahko pozvonijo na 24-tonski Petrov zvon/ima številne trgovine	1 + 1 + 1 za vsak (različen) razlog	3
8.	NE NE NE DA NE NE DA	6 pravilnih odg. = 3 5 ali 4 pravilni odg. = 2 3 ali 2 pravilna odg. = 1	3

9.	4 6	1 1	2
10.	Po smislu, npr.: <i>Avtorica glasbenega trienala ni mogla ponazoriti s fotografijo, saj se prireditve še niso začele/saj se bodo prireditve začele šele aprila. / Glasbeni triennale bo v Kölnu šele leta 2004, zato avtorica nima fotografij.</i>	1 = vsebinska ustreznost 1 = jezikovna pravilnost vsebinsko ustreznega odgovora	2
11.	Köln je bil v rimskih časih zaradi svoje lege pomembno mesto. 24-tonski Petrov zvon je največji delujoči zvon na svetu. Karneval bo v letu 2004 potekal od 19. do 24. februarja.	3 pravilne oznake = 2 2 ali 1 pravilna oznaka = 1 (Če kandidat označi več kot tri možnosti, se naloga točkuje z 0 točkami.)	2
12.	neumetnostno enogovorno zapisano javno	4 pravilne podčrtave = 2 3 ali 2 pravilni podčrtavi = 1	2
13.	gostovati/gostuje	1	1
14.	stolnica Upoštevamo tudi: cerkev izdelovati/variti/pridobivati Upoštevamo tudi: izdelujejo/varijo/pridobivajo	1 točka za oba pravilna odgovora	1
15.	bi bilo publicistično Napačno: javno	1 1	2
16.	slengovska	1	1
17.	publ. Po smislu, npr.: <i>V Meko se vsako leto odpravi množica romarjev. / Meka je islamsko središče v Savdski Arabiji.</i>	1 = izpis kvalifikatorja 1 = pomensko ustrezna poved 1 = jezikovna pravilnost pomensko ustrezne povedi	3
18.	Npr.: pustovanje/ pusten/pustni pustno meščan/ mestni/ mestno/ mestece/ mesten/ meščansko/ predmestje meščanski/ malomeščansko/ predmestni predmestno/ Upoštevamo obmestno/primestno tudi: nameščen Napačno: če kandidat prepíše samostalnik v prvi stolpec (pust, mesto).	6 ali 5 pravilnih rešitev = 2 4 ali 3 pravilne rešitve = 1	2
19.	A pozvonjite B naklon	1 1	2
20.	je bil pomembno mestece	1	1
21.	predmetni (odvisnik)	1	1

22.	<p>A Protivno./protivno</p> <p>B NE Po smislu, npr.: Uporaba ni ustrezna, saj je pomen obeh delov/stavkov enak / saj to, da ni nestrpno, pomeni enako kot odprto in neobremenjeno / ker ne gre za nasprotje.</p>	<p>1 = pravilno poimenovanje vrste priredja</p> <p>1</p> <p>1 = pomensko ustrezna utemeljitev</p> <p>1 = jezikovna pravilnost pomensko ustrezne utemeljitve</p>	4
23.	(mesto) Köln mesto mladih in nočnega življenja tja	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>	3
24.	b	1	1
25.	leto dva tisoč štiri štiriindvajsettonski zvon	<p>1</p> <p>1</p>	2
26.	<p>URADNA PRITOŽBA</p> <p>Ustreznost besedilni vrsti (4)</p> <p>– ime in priimek ter naslov sporočevalca; naziv in naslov naslovnika; kraj in datum pisanja</p> <p>– poimenovanje besedilne vrste (PRITOŽBA) in ustrezen nagovor</p> <p>– pozdrav in podpis Ustrezno je tudi navajanje prilog.</p>	<p>2 = pravilna, popolna in smiselna navedba sporočevalca, naslovnika, kraja in datuma ALI 1 = do dve manjši nepravilnosti ob smiselni navedbi sporočevalca, naslovnika, kraja in datuma (<i>Npr.: datum je napisan pred krajem/naveden je samo datum/kraj in datum sta napisana vzporedno z naslovom naslovnika/pri naslovu naslovnika manjka ime osebe</i>) ali odsotnost ene izmed prvin, če sta obe drugi popolnoma pravilni (<i>Npr.: manjkata kraj in datum</i>)</p> <p>Če sta zamenjana naslova sporočevalca in naslovnika, dobi kandidat za ta del 0 točk.</p> <p>1 (za obe prvini)</p> <p>1 (za obe prvini)</p>	12

	<p>Vsebina (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> – predstavitev dogodka: kdaj in kje so bili na ekskurziji, predstavitev vodnikove napake – izrek pritožbe – utemeljitev pritožbe – predstavitev posledic vodnikove napake (navedba prireditve, ki si je niso mogli ogledati) – predlog rešitve <p>Jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> – jezikovna pravilnost – slogovna ustreznost <ul style="list-style-type: none"> • vikanje • objektivnost • brez zastranitev ... 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2 (3 napake = – 1 točka, do 0)</p> <p>2 (Za vsako vrsto slogovne neustreznosti odštejemo 1 točko, do nič točk.)</p> <p>Jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost vrednotimo samo, če je kandidat za vsebino dobil vsaj dve točki.</p>	
--	--	--	--

Primer pritožbe

4. a-razred Srednje oblikovalske šole
Cankarjeva 14
2000 Maribor

Maribor, 5. maj 2004

(Turistična agencija) Oddih
Jenkova 37
1000 Ljubljana

PRITOŽBA

Spoštovani!

Smo dijaki 4. a-razreda Srednje oblikovalske šole Maribor. Z Vašo agencijo smo se 29. in 30. aprila odpravili na ekskurzijo v Köln. Po pristanku na frankfurtskem letališču smo pot nadaljevali z vlakom, vendar nas je Vaš vodnik pomotoma napotil na vlak, ki je odpeljal v drugo smer. Zaradi tega smo v Köln prispeli s triurno zamudo.

Pritožujemo se, ker se zaradi zamude nismo mogli udeležiti koncerta v okviru festivala *Glasbeni trienale 2004*, čeprav je bil obisk te prireditve po programu predviden in smo vstopnino plačali že pred odhodom od doma. Ker je do zapleta prišlo zaradi napake Vaše agencije, predlagamo, da nam ponudite popust pri naslednjem izletu, na katerega se bomo odpravili z Vami.

Upamo, da do podobnih nesporazumov ne bo več prihajalo, in Vas lepo pozdravljamo.

Miha Jereb,
predsednik 4. a-razreda
Miha Jereb

IZPITNA POLA 2**VODENA INTERPRETACIJA**

Ciril Kosmač, Tantadruj (odlomek)

TANTADRUJEVE ZGODBE JE KONEC

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Umestitev besedila v književno obdobje/smer (Znanje in razumevanje)**2 T**
(1+1)

0 T – Ni umestitve. / Umestitev je napačna ali nejasna.

Primer: po vojni (kateri?)/obdobje realizma/obdobje socialnega realizma

1 T – Časovna umestitev je pravilna, ustrezna: napisano je književno obdobje ali književna smer ali letnica izida ali čas okvirno (desetletje stoletja).

Primer: sodobna slovenska književnost/književnost po drugi svetovni vojni/smer (socialnega) realizma/modernizma/eksistencializma/1959/petdeseta leta 20. stoletja

1 T – Navedena je glavna značilnost književnega obdobja/književne smeri.

Primer: za obdobje – prepletanje različnih literarnih smeri; za smer socialnega realizma – mali človek v skupnosti; za eksistencializem – vprašanje o smislu ali svobodi človekovega bivanja

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)**4 T**

0 T – Ni povzetka, ni obnove (ne odlomka ne celotnega besedila).

1 T – Povzetek odlomka z vsebinskimi napakami. / Obnova celotnega besedila z vsebinskimi napakami.

Primer: Odlomek govori o pisatelju in o tem, kako se je dal Tantadruj prepričati. / Pisatelj nam v odlomku prikaže, kako ga drugi niso sprejemali takega, kot je bil, zato so se mu nad Piranom začeli prikazovati prividi.

2 T – Obnova celotnega besedila brez vsebinskih napak. / Namesto povzetka odlomka naveden samo posamezen motiv odlomka.

Primer: Pisatelj v odlomku prikaže svoj privid sveta.

3 T – Obnova odlomka ali povzetek celotnega besedila. Brez vsebinskih napak.

4 T – Povzetek odlomka. Brez vsebinskih napak.

Primer: V odlomku pisatelj opisuje, kako je zgodbo o Tantadruju razumel kot otrok in kako jo razume štirideset let kasneje. Prikaže tudi privid zledenelega sveta in svoja občutja ob tem prividu.

(Povzetek odlomka ocenimo s 4 točkami tudi v interpretaciji, ki vsebuje še obnovo odlomka ali celotnega besedila ali povzetek celotnega besedila brez vsebinskih napak.)

Zakaj pripovedovalec ne more zaključiti svoje zgodbe? (Razčlemba in razlaga)**3 T**

0 T – Ni razlage. / Razlaga je napačna.

Primer: Ne more je zaključiti, ker je imela mati nanj velik vpliv. / Pripovedovalec ne more zaključiti zgodbe, ker ne ve, kaj se je zgodilo s Tantadrujem po smrti.

1 T – Razlaga je skopa, površna. / Namesto razlage je uporabljen citat iz odlomka.

Primer: Pisatelj čuti, da mora še nekaj povedati. / Zgodba še ni zaključena, ker je pripovedovalec razburjen. / »Prav dobro vem, da je zdaj vsaka beseda sploh odveč, a vendar mi razburkana duša ne da, da ne bi povedal še nečesa.«

2 T – Razlaga ni v celoti povezana z odlomkom. / Parafraziran je ustrezen del odlomka.
Primer: Pisatelj meni, da je Tantadruj še živ v naših mislih in da se nam bo ponovilo vse, kar se je dogajalo njemu.

3 T – Razlaga je natančna, ustreza odlomku.
Primer: Pripovedovalec čuti, da mora povedati še to, zakaj ga zgodba vznemirja kot odraslega človeka, kakšno zvezo ima z njegovim življenjem in s svetom, v katerem živi. / Pripovedovalec ne more končati zgodbe, ker se ne more upirati svojemu prividu, zato se prepusti samemu sebi in se najde v tej zgodbi.

Zakaj zgodba ni več tako svetla, kakor je bila? (Razčlemba in razlaga)

3 T

0 T – Ni razlage. / Razlaga je napačna.
Primer: Ker vidi, da je bil takrat krivičen do oseb, da v otroštvu ni bil razsoden.

1 T – Razlaga je skopa, površna. / Namesto razlage je uporabljen citat iz odlomka.
Primer: Ker je v zgodbi videl samega sebe. / Pisatelj je razočaran, ker je minila otroška igrivost. / »Najprej to, da ta zgodba ni več tako svetla, kakor jo je bila povedala moja mati.«

2 T – Razlaga ni v celoti povezana z odlomkom. / Parafraziran je ustrezen del odlomka.
Primer: Zdaj, ko je starejši, si zgodbo o Tantadruju predstavlja drugače, norčki so zanj reveži. / Ko je bil otrok, je zgodbo poslušal za kratek čas, zdaj pa se mu zdi grenka.

3 T – Razlaga je natančna, ustreza odlomku.
Primer: Pisatelj je spoznal, da niso bili osamljeni le norčki, ker so bili drugačni od drugih, ampak da so hladni medčloveški odnosi prisotni tudi v njegovem življenju, da na svetu še vedno primanjkuje topline in razumevanja med ljudmi. Tega so ga naučile izkušnje, ki jih v otroštvu še ni imel.

Utemeljitev razlage s citatom iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)

2 T

0 T – Citata ni. / Citat ni ustrezen.
Primer: »Uvod je nemara brez potrebe, popolnoma brez potrebe pa bi bil epilog.«

1 T – Namesto citata opisan primer. / Navedena poved iz odlomka ni natančno v skladu z navodilom, a je smiselno povezana z razlago.
Primer: »Ko pa je bilo zgodbe konec, se mu nisem več upiral.«

2 T – Navedena poved iz odlomka je natančno v skladu z navodilom.
Primer: »Takrat sem bil še otrok, poslušal sem jo za veselje in kratek čas, zato je samo včasih zadišala po pelinu, zdaj pa, ko je po štiridesetih letih spet oživila, se je pokazalo, da se je v meni popolnoma zagrenila.«

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

2 T

0 T – Povzetka ni. / Povzetek se ne nanaša na prejšnje razlage, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).

2 T – Povzetek se nanaša na prejšnje razlage.
Primer: Pripovedovalec je z zgodbo o Tantadruju izrazil resnico o hladnih medčloveških odnosih po vsem svetu.

(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)

Mnenje o pripovedovalčevem doživljanju sveta (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

- 0 T – Mnenje ni izraženo. / Izraženo je kot skopa trditev.
Primer: Norčka prikazuje labilnega, vsak ga lahko prepriča. / Pripovedovalec je osamljen in nesrečen.
- 1 T – Mnenje je izraženo z ohlapno, šibko razlago.
Primer: Po mojem v resnici noče verjeti, da v tej zgodbi vidi sebe.
- 2 T – Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.
Primer: Pripovedovalec doživlja svet kot nekaj hladnega in prosojnega, kar si lahko razlagamo tako, da je na njem mnogo ljudi s hladno osebnostjo – ljudi, ki jim ni mar za druge, ki ne marajo drugačnih. To je osebna izkušnja pripovedovalca. Meni se zdi nekoliko pretirana. Mislim, da je na svetu tudi veliko toplih ljudi – tistih, ki imajo druge radi, ki jim pomagajo in jih spoštujejo ne glede na njihovo drugačnost.

Presoja sveta, v katerem živijo (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

- 0 T – Ni presoje. / Presoja je izražena kot skopa trditev. / Ni povezana z odlomkom.
Primer: Treba se je odseliti od staršev.
- 1 T – Presoja je nejasna, izražena z ohlapno, šibko razlago/nakazana v primeru iz življenja.
Primer: Ljudje bi lahko bili bolj spoštljivi do drugačnih, na primer do invalidov, morali bi jim večkrat pomagati in olajšati življenje. Pomagamo jim lahko z dobrimi deli ali z denarjem. Pomislili bi lahko, da je mladost ledena in da je ne moremo spremeniti. / Svet, v katerem živim, je raznolik. Če je človek malo drugačen od drugih, še ne pomeni, da je nor.
- 2 T – Presoja je jasna, vsebuje ustrezno razlago.
Primer: Včasih se mi zdi, da je svet okrog mene hladen tudi zato, ker ga gledam z ledenim pogledom. Ne občutim in ne dajem topline, vse se mi zdi daleč in odtujeno. Kaj lahko naredimo, da bi bilo drugače, da bi bilo več topline in razumevanja med ljudmi? Lahko poskusimo gledati na drugačne tako, kot gledamo nase, lahko jih sprejmemo tako, kot si želimo, da bi drugi sprejeli nas.

Utemeljitev presoje s primerom iz življenja (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

- 0 T – Naveden ni noben primer. / Naveden je primer, ki ne utemeljuje presoje.
Primer: Moj stric je tako navezan na mamo kot Tantadruj in pisatelj. Naredi vse, kar reče ona, čeprav je že kar v letih. / Ko je umiral moj tast, nam je pomagalo veliko ljudi.
- 1 T – Primer je samo imenovan/nakazan. / Ni povsem v skladu z odlomkom.
Primer: Ljudje smo različni po vedenju, govorjenju in oblačenju. V našem kraju je tudi nekaj takih, ki po tem izstopajo, in nekateri jim rečejo čudaki, z njimi pa so kljub temu prijazni.
- 2 T – Primer je na kratko opisan.
(Presoja, ki je v tem točkovniku ovrednotena z dvema točkama, je utemeljena s primerom iz lastnega vsakdanjega življenja, z izpovedjo občutkov ob srečevanju z ljudmi.)

Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

- 0 T – Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
- 1 T – Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
- 2 T – Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Slovnična pravilnost	2 T
Pravopisna pravilnost	2 T
Slogovna ustreznost	2 T

Za vse velja:

0 T – Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.

1 T – Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.

2 T – Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

DODATNA NAVODILA:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.

SAMOSTOJNA INTERPRETACIJA

Ivan Pregelj, Matkova Tina (odlomek)

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Umestitev besedila v književno obdobje/smer (Znanje in razumevanje)**2 T**
(1+1)

0 T – Ni umestitve. / Umestitev je napačna ali nejasna.

Primer: po vojni (kateri?)/obdobje realizma/obdobje socialnega realizma/obdobje modernizma

1 T – Časovna umestitev je pravilna, ustrezna: napisano je književno obdobje ali književna smer ali letnica izida ali čas okvirno (desetletje stoletja).

Primer: obdobje med prvo in drugo svetovno vojno/obdobje ekspresionizma/smer religioznega ekspresionizma/1921/dvajseta leta 20. stoletja

1 T – Navedena je glavna značilnost književnega obdobja/književne smeri.

Primer: zatekanje človeka v stiski k Bogu/ideja o rešitvi, ki izvira iz vere/med slogovnimi značilnostmi tiste, ki poudarjajo stisko, dramatičnost: ponavljanje pomensko ustreznih besed, dovršni glagoli, nasprotja ...

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)**4 T**

0 T – Ni povzetka, ni obnove (ne odlomka ne celotnega besedila).

1 T – Povzetek odlomka z vsebinskimi napakami. / Obnova celotnega besedila z vsebinskimi napakami.

2 T – Obnova celotnega besedila brez vsebinskih napak. / Obnova odlomka s parafraziranjem in citiranjem besed/besednih zvez. / Namesto povzetka odlomka naveden samo posamezen motiv odlomka.

3 T – Obnova odlomka ali povzetek celotnega besedila. Brez vsebinskih napak.

4 T – Povzetek odlomka. Brez vsebinskih napak.

Primer: Odlomek govori o Tininem vračanju domov. Zaradi napore pota se ji prehitro bliža porod in tega se zelo boji.

(Povzetek odlomka ocenimo s 4 točkami tudi v interpretaciji, ki vsebuje še obnovo odlomka ali celotnega besedila ali povzetek celotnega besedila brez vsebinskih napak.)

Prepoznavna – izbira literarne prvine/problema v odlomku (Razčlemba in razlaga)**3 T**

0 T – Literarna prvina ni izbrana in poimenovana/problem ni izbran in poimenovan. Obnova celotnega besedila ali odlomka. Samo splošno razmišljanje o pojavu ali problemu – brez povezave z odlomkom ali s celotnim besedilom.

1 T – Izbran/-a in poimenovan/-a je problem/prvina, ki je značilen/-na za kak drug del besedila, za odlomek pa ne.

Primer: Tinino hrepenenje po zadnjem srečanju z Janezom

2 T – Izbran/-a problem/prvina je v odlomku samo nakazan/-a, značilnejši/-a pa je v kakem drugem delu besedila.

Primer: Tinin porod

3 T – Izbran/-a in poimenovan/-a je problem/prvina, značilen/-na za odlomek. (Upoštevamo tudi poimenovanje v naslovu.)

Primer: Tinina pot domov/predporodne bolečine/Tinina vztrajnost, prenašanje bolečin/Tinini strahovi/Tinino telesno in duševno trpljenje/zatekanje k Bogu

Razlaga izbranega problema/izbrane prvine (Razčlemba in razlaga)**3 T**

0 T – Razlage ni. / Razlaga je napačna – ne ustreza ne dejstvom v odlomku ne dejstvom v celotnem besedilu.

Primer: Začela je kriviti Boga in ga spraševati, kaj je storila narobe, da jo tako kaznuje.

1 T – Razlaga ustreza dejstvom v kakem drugem delu besedila, ne dejstvom v odlomku.

Primer: Tina ni ubogala očeta, ko ji je prepovedal iti na pot, saj je hotela še zadnjič videti svojega fanta, ker si je predstavljala, da bo nezakonski otrok zato mirmije živel.

2 T – Razlaga ustreza bolj dejstvom v kakem drugem delu besedila kot dejstvom v odlomku, vendar je še sprejemljiva.

Primer: Ker je Tina tako prosila za božjo pomoč, se je z njo res rešila občutka krivde.

3 T – Razlaga ustreza dejstvom v odlomku.

Primer: Tina na poti domov trpi telesno in duševno: pojavljajo se že predporodne bolečine, na poti pa je popolnoma sama. Telesnih bolečin se boji, a jih nekako premaguje. Kadar so malo manjše, pa čuti bolečine v duši – sram jo je, ker bo postala nezakonska mati, hkrati pa ve, da mora nositi krivdo zase in za svojega fanta.

Utemeljitev razlage s primerom iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

0 T – Naveden ni ne primer iz odlomka ne iz celotnega besedila.

1 T – Naveden je ustrezen primer iz celotnega besedila.

Primer: Tinino duševno trpljenje se vidi v prizoru, ko hoče objeti krvavo glavo svojega fanta Janeza.

2 T – Naveden je ustrezen primer iz odlomka (primer je opisan ali pa je citirana ustrezna poved).

Primer: "Težko bom hodila, a prišla bom." / "Pa še sramota, sramota –"

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Povzetka ni. / Povzetek se ne nanaša na razlago problema/izbrane prvine, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).

2 T – Povzetek se nanaša na razlago izbrane prvine/problema.

Primer: Šele v hudih predporodnih bolečinah se je Tina začela zavedati, kako nevarna je njena pot. Bala pa se ni le bolečin, ampak tudi sramote.

(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)

Lastno mnenje o problemu/prvini v odlomku (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Lastno mnenje ni izraženo. / Izraženo je kot skopa trditev.

Primer: Če bi hodila z vaščani, bi ji kdo pomagal.

1 T – Lastno mnenje o problemu v odlomku ali v celotnem besedilu je izraženo z ohlapno, šibko razlago.

Primer: V mestu bi morala poiskati koga od vaščanov, da bi jo spremljal, ali pa ostati tam do poroda. Ampak verjetno se je bala očeta.

2 T – Lastno mnenje o problemu v odlomku ali v celotnem besedilu je na kratko razloženo.

Primer: Če bi Tina ravnala bolj premišljeno, če bi poslušala očeta, ne pa svoje srce, bi si prihranila strah, ki ga doživlja na poti domov, otroku pa tudi strese, ki jih mora doživljati že pred rojstvom. Slaba vest jo muči predvsem zato, ker je verna in ker okolica gleda nanjo kot na nemoralno osebo. Njena pot je bila nesmiselna, ker Janeza ni mogla rešiti, in pogubna, ker je z njo ogrozila svoje in otrokovo življenje.

Lastno mnenje o problemu/prvini na splošno, aktualizacija (Sinteza in vrednotenje) 2 T

0 T – Lastno mnenje ni izraženo. / Izraženo je kot skopa trditev. / Ni povezano ne z odlomkom ne s celotnim besedilom.

Primer: Tudi mene je bilo strah, ko sem prišel prvič v šolo. Nisem vedel, kakšni bodo sošolci in učitelji.

1 T – Lastno mnenje je izraženo z ohlapno, šibko razlago.

Primer: Tina in Meta v Samorastnikih se borita kot nezakonski materi, potem ko sta se prepustili ljubezenskim čarom. A Meta z vzgojo otrok prepriča okolje, da nezakonsko materinstvo ni sramotno, Tini pa ne uspe priti domov.

2 T – Lastno mnenje je na kratko razloženo.

Primer: V današnjem času nezakonskih mater nihče več ne obsoja, to pa še ne pomeni, da ne trpijo. Tiste, ki živijo v slabih materialnih pogojih, so nesrečne in zaskrbljene, ker ne morejo nuditi otrokom, kar bi jim morale. Po moje pa je še huje materam, katerih otroci so bolni ali zasvojeni. Mislim, da morajo imeti nezakonske matere zelo veliko ljubezni in da je ljubezen največ, kar lahko človek da človeku.

Utemeljitev mnenja s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila (Predstavitev dejstev in stališč) 2 T

0 T – Naveden ni noben primer. / Naveden je primer, ki ne utemeljuje stališča.

1 T – Primer je samo imenovan/nakazan.

Primer: Današnje mlade matere, zakonske in nezakonske, so tudi pogosto neodgovorne. Počnejo stvari, ki jih ne bi smele.

2 T – Primer je na kratko opisan.

(Mnenje, ki je v tem točkovniku ovrednoteno z dvema točkama, je utemeljeno s primerom nezaposlene nezakonske matere, ki mora sama skrbeti za bolnega otroka.)

Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč) 2 T

0 T – Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.

1 T – Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.

2 T – Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost

Slovnična pravilnost 2 T

Pravopisna pravilnost 2 T

Slogovna ustreznost 2 T

Za vse velja:

0 T – Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.

1 T – Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.

2 T – Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

DODATNA NAVODILA:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.
- Za izviren naslov samostojne interpretacije prištejemo skupnemu seštevku točk eno točko do največjega možnega števila (30).